

Po Gurlittovi smrti je Muzejsko društvo nadaljevalo arheološka izkopavanja na Zg. Bregu, kjer so na ruševinah rimskega mestnega dela odkrili veliko poznoantično grobišče. Ob začetku novega stoletja se je začel pri Muzejskem društvu živahno udeleževati sedanji notar Viktor Skrabar, ki od takrat sistematično vodi izkopavanja in je še danes duša ptujskega muzeja. Za raziskivanje starega Poetovija si je pridobil trajnih in neminljivih zaslug. Leta 1904 je nadaljeval z Riedlom arheološka izkopavanja na Zg. Bregu. L. 1906 je odkril na Hellerjevih njivah, Zg. Breg, mozaike z lično ornamentiko. Muzejsko društvo je dalo spomladi l. 1906 pod njegovim vodstvom izkopati tri tumule v Spod. Podlužju. Keramične ostanke in nekaj drugih drobnih najdb so shranili v muzeju. Mnogo zanimivejši so bili izsledki v Skorbi, kjer so zadeli na grobove iz laténske dobe. Na Zg. Hajdini je ob cesti na Ptujsko goro odkopal prof. Fr. Ferk in kasneje mag. phar. Fr. Pollak obsežno hallstatsko grobišče. Množina izkopanih posod in žar vseh velikosti, bronastih okraskov, fibul, prstanov, obročev in drugih predmetov je prekosila vsa pričakovanja.

S prav takim uspehom je raziskaval Fr. Pollak v maju 1907 v bližini te nekropole na Spodnji Hajdini staroslovanske grobove iz VI ali VII stoletja po Kr. Škoda, da niso vse staroslovanske najdbe ostale v Ptujju.

Da bi uredili vedno večjo rimsko zbirko in da bi mogel bolje nadzorovati arheološka izkopavanja, je odbor predlagal namestitev posebnega muzejskega ravnatelja. Posrečilo se mu je l. 1907 pridobiti za to mesto zaslužnega raziskovalca Carnunta Karla Tragaua, ki mu pa ni bilo usojeno, da bi bil dovršil svoja izkopavanja, kajti že po dveh letih je nenadoma preminul. Za njim je bilo delo v odboru razdeljeno med tri člane. Numizmatično zbirko je po dolgotrajnem delu vzorno uredil in katalogiziral mšc. učitelj Rudolf Gailhofer, konservator V. Skrabar in sedanji ravnatelj splitskega arheološkega muzeja dr. Mihovil Abramić sta pa uredila in opisala rimski oddelek.

V naslednjih letih so kopali na ozemlju starega Poetovija dr. A. Rack, dr. M. Abramić, dr. R. Egger, prof. dr. W. Schmid in v novejši dobi prof. dr. B. Saria.

Arheološka žetev l. 1913 je bila izredno bogata. V. Skrabar je ugotovil na njivah med Studenčnico in Dravo ostanke nekdanjega rimskega mosta. Najlepši Skrabarjev uspeh pa je najdba III. mitreja, ki ga je odkopal v neposredni bližini poznoantičnega grobišča na Zg. Bregu. V. Skrabar in dr. Abramić sta svetišče l. 1913 docela odkopala in prihodnje leto so ga prekrili z zaščitno stavbo.

Arheološka izkopavanja na ptujskem gradu so imela namen ugotoviti morebitne rimske utrdbe. Po nalogu grofa Josipa Herbersteina je V. Skrabar v jeseni l. 1909 preiskal vzhodni del grajskega hriba. Zadel je na veliko staroslovansko nekropolo. Kar 66 okostnjakov z bogatimi privedki je našel v ruševinah rimskih stavb.

Spomladi 1911 je M. Abramić, zopet po nalogu grofa Herbersteina odkril na vrhu Panorame svetišče Kabirov z reliefi tega trakijskega konjeniškega božanstva. Univ. prof. dr. B. Saria je l. 1913 nadaljeval z izkopa-